

11

Kertomus jatkokaivauksesta Liedon Sauvalan Pitkäsmaen
kalmistossa 2-7 p:nä heinäkuuta 1936.

Liitteinä 3 karttaluonnosta ja 7
valokuvaa. (Levyt 10601-7).

*Karttaliite 4: Yleiskartta Pitkäs-
mäestä.*

Heinäkuun 2-7 p:nä 1936 jatkoin edellisenä vuonna aloittami-
ani kaivauksia Liedon Sauvalan Pitkäsmaen rautakauden kalmistossa.
Kaivaus ulotettiin edellisenä vuonna tutkitusta alueesta, - jolle
väliaikana oli rakennettu uusi kettuhäkki - sekä itään- että
länteenpäin (karttaliite N:o 1). Edelliseen suuntaan kaivettu
alue A (kartta N:o 2) jäi verrattain pieneksi, yhteensä vain
19 m², siinä kun kulttuurikerros oli hyvin köyhää ja näytti
reunoilla kokonaan loppuvan. Länsipuolinen alue B (kartta N:o 3)
sensijaan käsittää kokonaista 54 m². Senkin laidoilla, länsi- ja
eteläpäässä, kulttuurikerros huomattavsti oheni, ja tuntui siltä
kuin täälläkin oltaisiin ainakin lähellä kalmiston rajoja. Sen-
sijaan ulottuu kalmisto varmasti, nykyisen kaivetun alueen pohjois-
puolelle, ainakin useampien metrien leveydeltä päätellen siitä,
että kartalle (N:o 1) merkityn läntisen kettukopin takana olevas-
ta pienestä kuopasta, josta oli otettu hiekkaa kettuhäkkien poh-
jalle, löytyi saviastianpalasia.

Kalmisto osoittautui kauttaaltaan samanlaiseksi kuin edellisenä
vuonna tutkitulla alueella: harvaa yksikerroksista kiveystä, siellä
täällä nokipitoisia kohtia. Kiveyksen laatu selvinnee parhaiten
karttaliitteistä 2 ja 3, joihin, niinkuin edellisenkin vuoden
karttaan, on merkitty kaikki kivet. Ne eivät yhtä selvästi kuin
viime vuoden alueella keskittyneet noki- ja löytökohtien ympärille,
eivätkä muodostaneet yhtä selviä pesäkkeitä. Karttaan on myös mer-
kitty maanpinnan, kivien ja tärkeimpien löytöesineiden korkeudet
lasketut niinkuin viime vuonnakin alueen eteläpäässä olevaa kiveä

O-pisteenä käyttäen. Kiintopisteenä punnituksessa käytettiin A-alueen pohjoispuolella olevaa matalahkoa suurta maakiveä (kartta N:o 1), jonka korkeus O-pisteeseen verrattuna on 0.92 m.

Poltettuja luita oli hyvin niukasti, varsinkin B-alueella, josta niitä (54 m² alalta) saatiin talteen yhteensä vain 663 gr; pienemmältä A-alueelta kuitenkin enemmän, 845 gr.

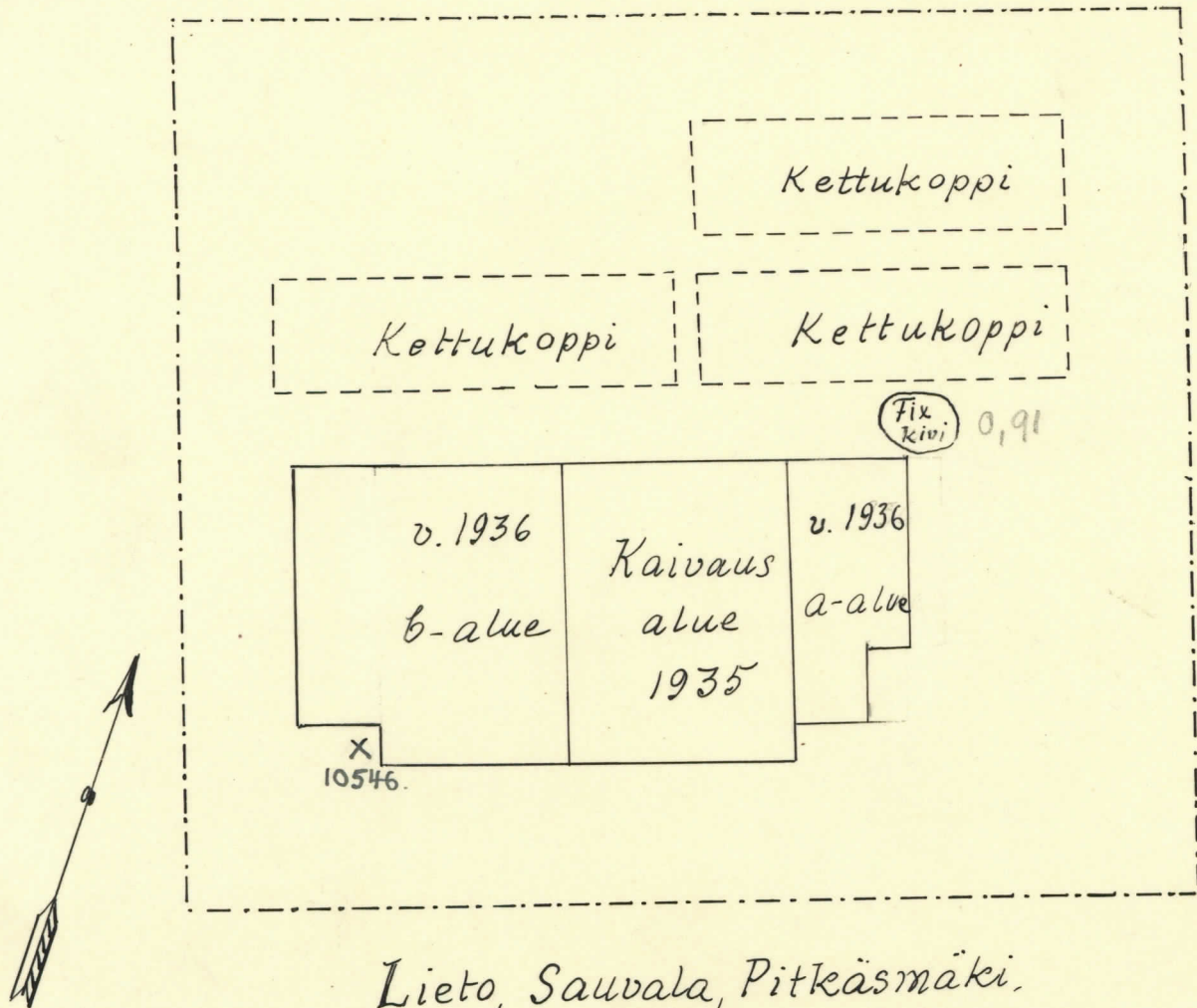
Suljettuja löytöjä voi varmuudella mainita vain yhden: epäilemättä saman vyön koristeihin kuuluvat helat 10370:62, 85, 86, 97-99, ketjunpalan helat 10370:61, 87 ja rannerenkaan pala 10370:88, jotka kaikki ovat hyvin rajoitetulta nokiselta alalta ruuduissa a 12, b 11-12. Sen sijaan tavattiin esim. kaivauksen ehkä parhaat löydöt: pronssinen skandinaavisin eläinornamentein (Salinin tyyli 2) koristettu miekanväistimen osa 10370:206, pronssinen lintukoristeinen miekantupenkenkän 10370:218 ja miekka 10370:238 kukin aivan erillisenä ruskeassa maassa, jossa löytökohdalla ei edes ollut varsinaista kulttuurikerrosta. Tärkeimmät löydöt ja niiden löytökohdan korkeus on merkitty karttoihin 2 ja 3.

Kuten sanottu jatkuu kalmisto varmasti vielä pohjoiseen päin, siinä olevien kettuhäkkien alle ja toiselle puolelle. Kun kettutarhaa ei kuitenkaan ainakaan toistaiseksi ole aiottu sinnepäin laajentaa, ei ollut välttämätöntä jatkaa kaivausta tähän suuntaan. Kettutarhan omistaja Armas Laitio ilmoittaa jos uusia häkkejä tulevaisuudessa tulee sinne rakennettavaksi.

Helsingissä 30 päivänä tammikuuta 1937.

Ella Kivikoski

Karttalite 1.

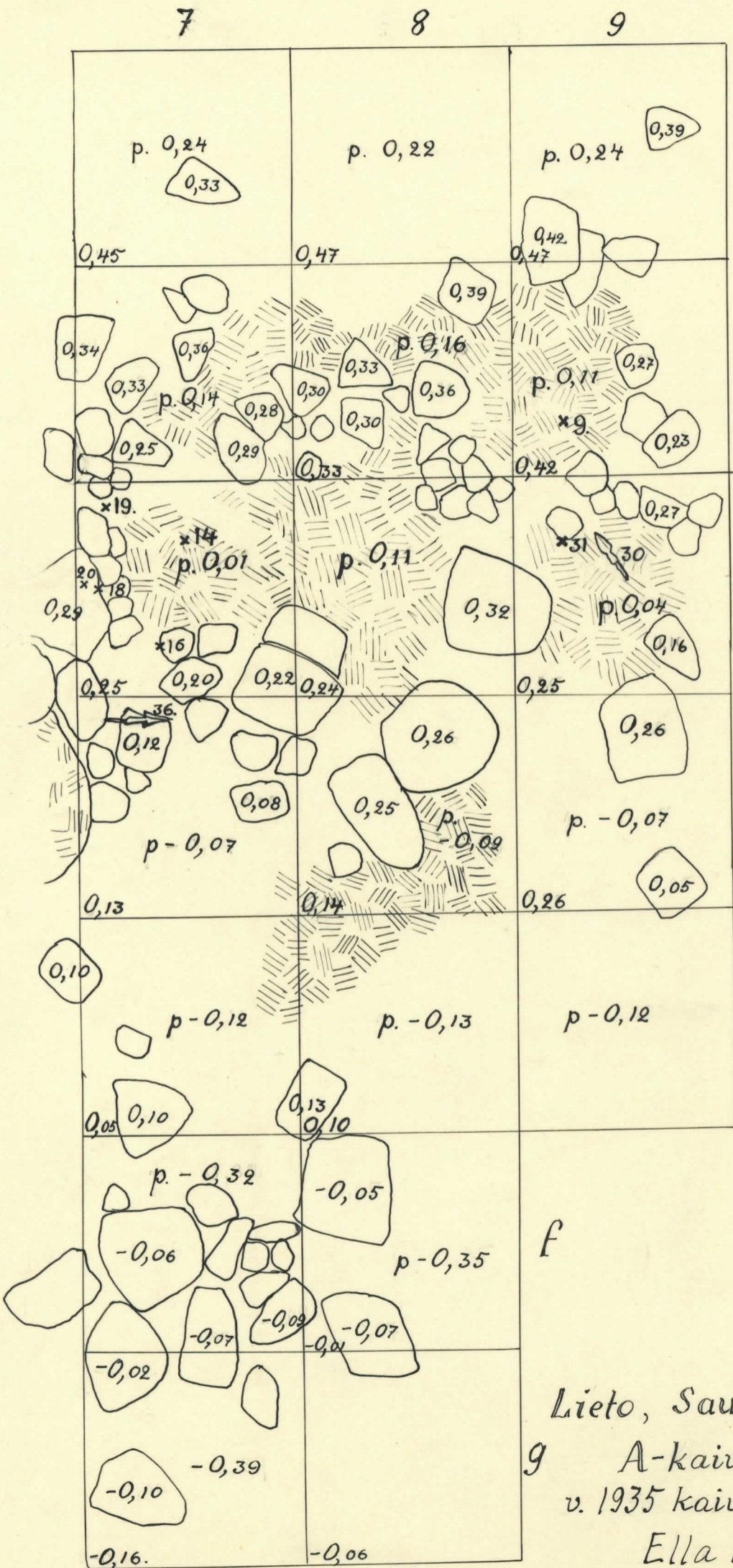

Lieto, Sauvala, Pitkäsämäki,
Ella Kivikoski.

0 1 2 3 4 5 10 m

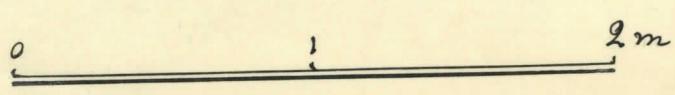
Esineiden päänumero
10370.

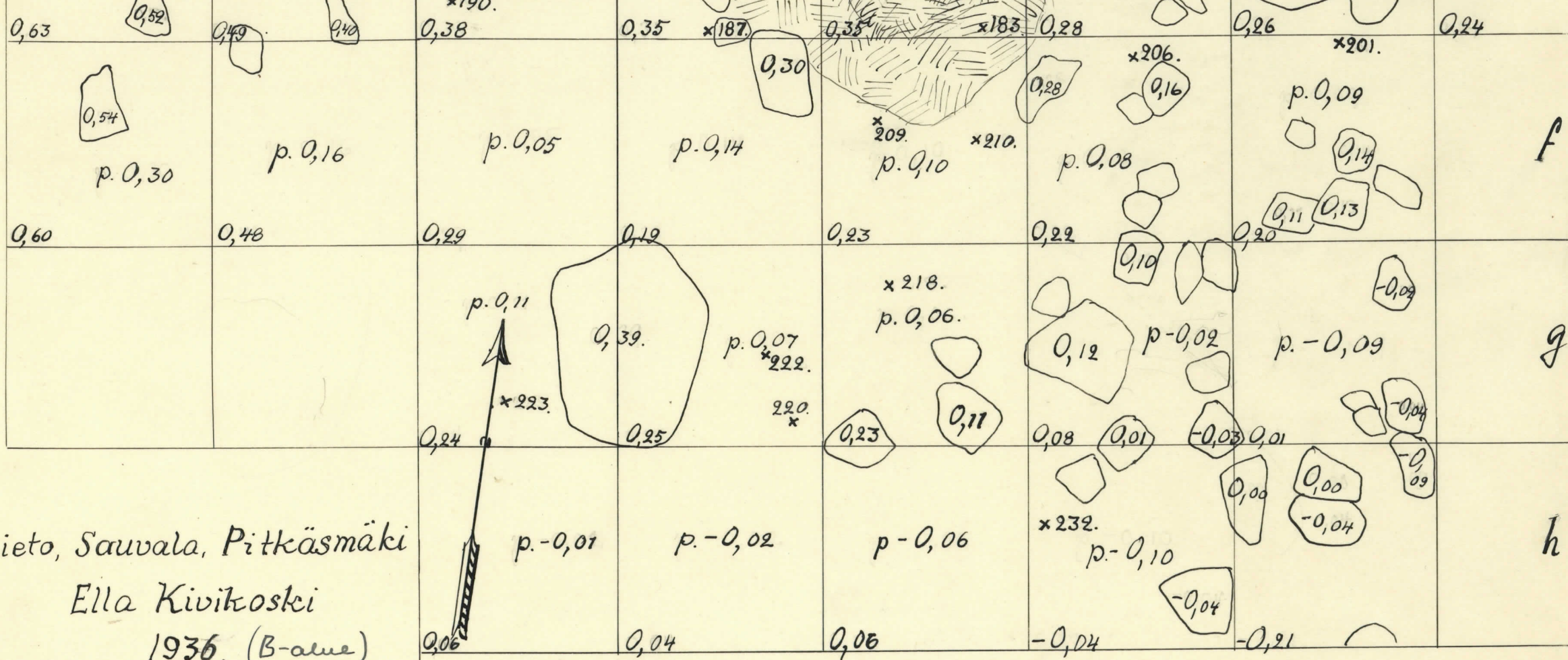
Löytösyövydet:

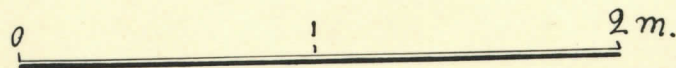
a	9.	0,18
	16.	0,10
	18.	0,01
	19.	0,09
	20.	-0,01
	30.	0,19
	36.	0,01
	72.	0,72
	78.	0,86
	82.	0,56
	83.	0,38
b	85.	0,47
	121.	0,30
	127.	0,53
	139.	0,54
	145.	0,62
	152.	0,27
	165.	0,45
	169.	0,45
c	170.	0,44
	172.	0,44
	177.	0,14
	183.	0,12
	186.	0,32
	187.	0,28
	190.	0,28
	191.	0,27
d	201.	0,06
	206.	0,16
	209.	0,14
	210.	0,06
	218.	0,10
	220.	0,06
	223.	0,18
e	238	} kahva 0,56 } kärki 0,74

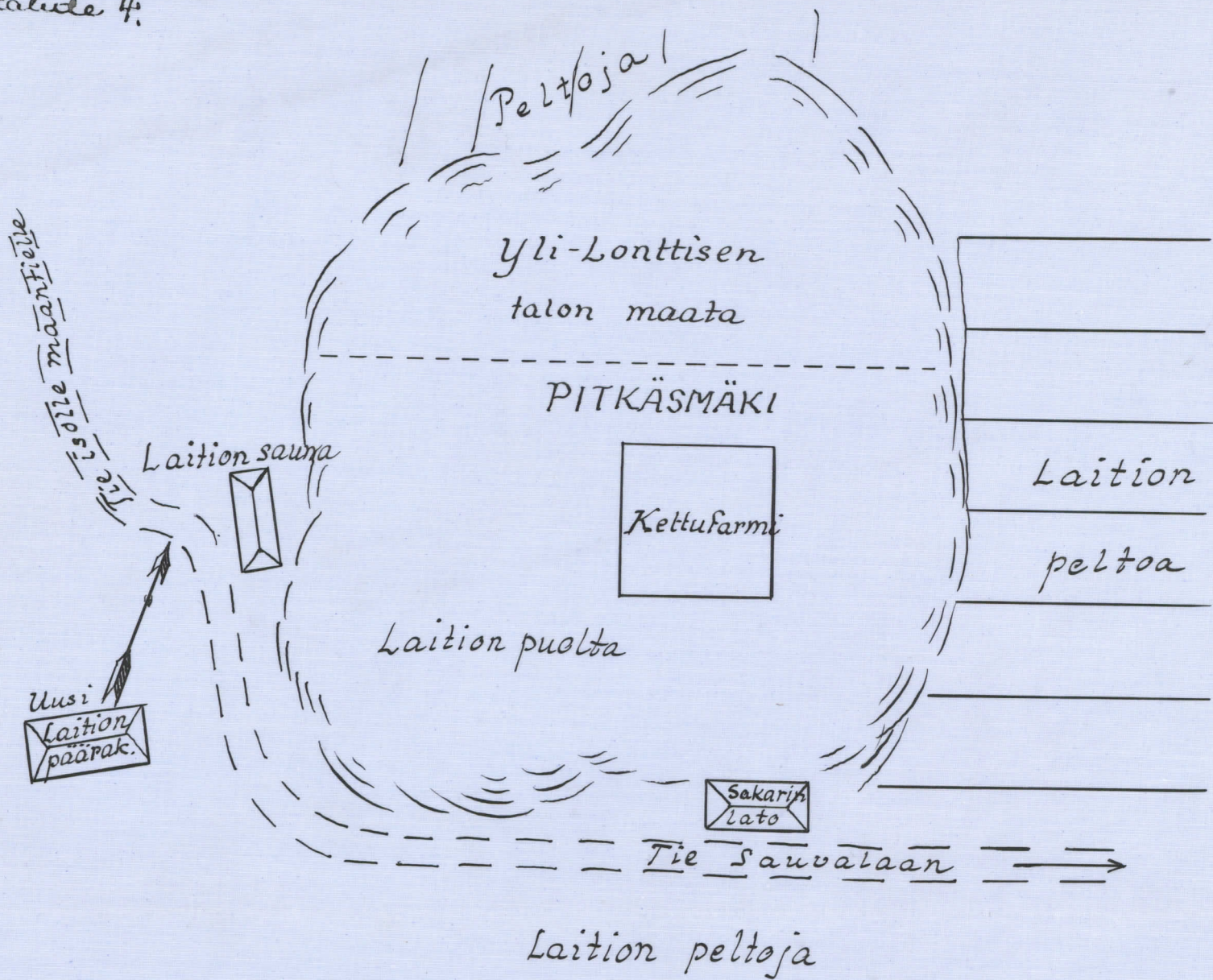
Lieto, Sauvala, Pitkäsmäki.
g A-kaivaus 1936
v. 1935 kaivauksesta O:hon
Ella Kivikoski.

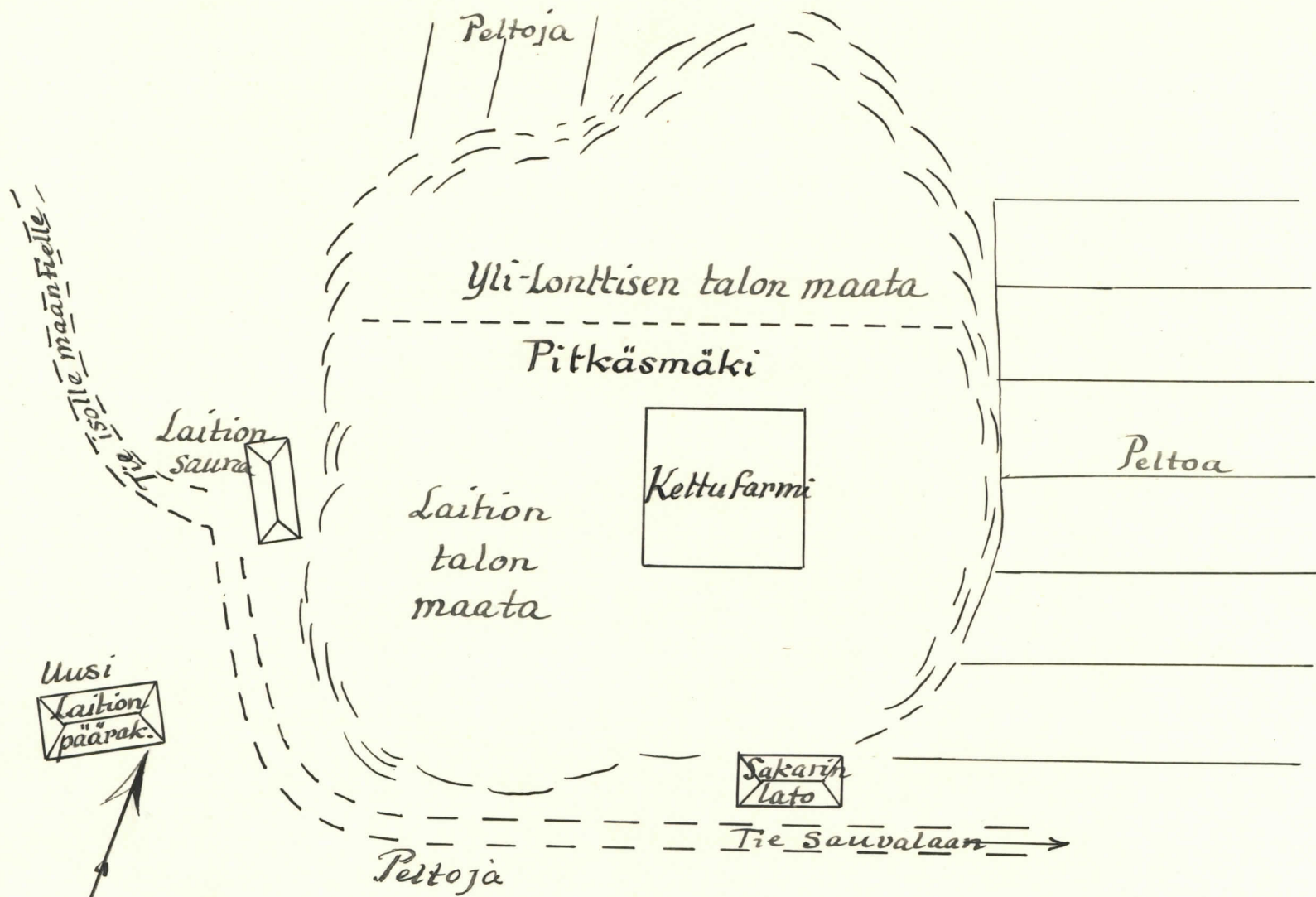

Lieto, Sauvala, Pitkämäki
 Ella Kivikoski
 1936. (B-alue)

0 5 10 15 20 25 50m

0 5 10 25 m

Lieto, Sauvala
 Pitkämäki
 Ella Kivikoski

10601.
1. Lieto, Sauvala, Pitkäsmäen kal-
misto. Valokuva S:stä päin, Kuus-
mäeltä.

10602.
2. Lieto, Sauvala, Pitkäsmäki, va-
lok. maantien puolelta, N:stä.
Mäen reunassa Laition sauna ja
siitä oikealla rakenteilla oleva
Laition uusi päärakennus.

10606.
3. Kalmistokiveys ruuduissa a-f:
7-8, valok. S:stä päin.

10607.
4. Kalmistokiveys ruuduissa a-f:
7-8, valokuvattuna N:stä päin.

72757

5. Ruudut a-g: 10-13 valoku- 10603.
vattuina SO:sta päin.

6. Ruudut a-f: 10-12 valokuvat- 10604.
tuina P:stä päin.

7. Ruudut a-s: 15-16 valokuunt- 10605.
tuina N:stä päin